

Asia: VN/7574/2024

Luonnos Suomen kvanttiteknologiastrategiaksi 2025-2035

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit lukuun 3: Tilannekuva

CGI:n näkemyksen mukaan tilannekuvasta puuttuu tarvittava priorisointi sekä havainnot TKI-tulokulman ulkopuolelta. Tilannekuvassa olisi hyvä antaa selkeä kuva kvanttiteknologioiden edistämisen priorisoinnista, esim. kvanttiturvallisen salauksen osalta. Mielestämme tässä pitäisi myös tarkastella valtionhallinnon osaamista ja sen kehittymistä uusien teknologioiden osalta. Ei riitä, että tekemistä ohjataan Suomen tasolla sidosryhmien kautta, vaan teknologista asiantuntemusta tulee olla myös valtionhallinnossa ohjaamassa kehitystä keskitetysti ja riippumattomasti kohti asetettuja tavoitteita.

Kommentit lukuun 4: Visio 2035 ja tavoitteet

Emme näe Suomen houkuttelevuuden toteutumista ilman valtion yritystoimintaa tukevia päätöksiä. Asetetuissa tavoitteissa tulisi miettiä myös mahdollisia erityistoimenpiteitä kriittisiä teknologioita kehittäville yrityksille yritystoiminnan jatkuvuutta tukemaan, esim. verotuksellisesti ja työvoiman saatavuutta ajatellen. Samassa kontekstissa tulisi myös kiinnittää erityistä huomiota korkean osaamisen säilyvyyteen Suomessa, eli miten voisimme estää ns. aivovuotoa, jossa korkeasti koulutetut suomalaiset osaajat poistuvat maasta.

Kommentit lukuun 5: Ehdotetut toimenpiteet vuosien 2025-2030 tavoitteiden toteuttamiseksi

Toimenpiteet olisi hyvä esittää tärkeysjärjestyksessä ja niiden määrittelyyn tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Mielestämme toimenpiteiden ensisijaisena tavoitteena olisi varmistaa Suomen kyky sekä kehittää että hyödyntää kvanttiteknologiaa tehokkaasti. Toimenpiteiden tulisi olla suositusten sijaan selkeitä velvoitteita, jotka pakottavat yhteiskuntamme eri osapuolet toimenpiteisiin. Jotta Suomen digitaalisesta infrasta saadaan kvanttiturvallinen, täytyy tavoitteita kohdistaa esimerkiksi hankintalainsäädännön kehittämiseen, jotta se tukee kehittyvien teknologioiden hankintaa ja hyödyntämistä. Lisäksi tavoitteina pitäisi mielestämme olla kriittisten toimijoiden velvoittaminen kvanttiteknologiaan varautumisesta.

Muut kommentit strategialuonnokseen

Kokonaisuutena strategian pitäisi mielestämme pystyä PRIORISOIMAAN mitä kehityssuuntaa pidetään kriittisimpänä ja mitä vähemmän kriittisenä. Mielestämme salausteknologioiden

kehittäminen sekä käyttöönotto pitäisi olla tunnistettuna tärkeimmäksi toimenpiteitä vaativaksi aihealueeksi. Lisäksi huomionarvoista on se, että kvanttitekniikka on vain yksi erikoistapaus uusien teknologioiden joukossa, joten yleisellä tasolla tulisi huomioida myös muiden vastaavien kehityssuuntien aikainen havainnointi ja niihin reagointi. Tähän voisi auttaa uusien teknologioiden hallinnointiin keskittyvä uusi organisaatio valtionhallinnossa, jonka vastuulla olisi arvioida ja suunnitella tarvittavia toimenpiteitä strategisella tasolla.

Gynther Tommi
CGI Suomi Oy